Verzonden: woensdag 8 december 2021
Onderwerp: reactie Apcg visie sociaal domein in beweging

Beste Raadsleden en Fractievolgers,

Vanavond staat de 'visie sociaal domein in beweging' op de politieke agenda. De afgelopen periode heeft de gemeente, o.a. door de organisatie van themabijeenkomsten VN-verdrag Handicap, signalen opgehaald uit de stad over inclusie en toegankelijkheid. Dit dient als basis voor een Arnhemse inclusieagenda. Wij hopen de doelen van de visie ook terug te zien in de ambitie van de inclusieagenda. Wat is er op welk domein nodig om deze doelen te realiseren? Hier horen dan ook de juiste middelen bij.

In het VN-verdrag gaat het o.a. over autonomie, eigen regie, keuzevrijheid, gelijkwaardigheid. Het Apcg heeft ook met die blik naar de visie gekeken. Wij streven naar een visie die het eigen leven leiden tot doel heeft en mogelijk maakt.
Het begrip gelijkwaardig zien we een aantal keren genoemd. Maar ook normaliseren in de zorg. In de discussie over beleidsregels kunnen deze uitgangspunten lijnrecht tegenover elkaar komen te staan. Afhankelijkheid van je eigen netwerk, vermindert de zelfstandigheid en flexibiliteit.

Voor inwoners met een levenslange en levensbrede beperking of ziekte is langdurige ondersteuning nodig die hen in staat stelt een volwaardig leven te leiden. Denk aan de verschillende rollen die inwoners hebben: ondernemer, werknemer, partner, ouder, student, politiek actief etc. Ondersteuning moet daarbij aansluiten, zodat iedereen eigen keuzes kan maken. Je moet kunnen zijn wie je bent, en een actief leven kunnen leiden. Dit vraagt wellicht om omdenken als het gaat om de juiste voorzieningen (van medisch naar sociaal model). Het VN-verdrag Handicap gaat over mensenrechten – volwaardig en gelijkwaardig mee kunnen doen is een recht, geen gunst.

Wij onderschrijven het belang van een goede sociale basis die de zelfredzaamheid en het kunnen meedoen voor iedereen vergroot. Er moet wel altijd ruimte blijven voor maatwerk en goed onderzoek, want niet voor iedereen zijn algemene voorzieningen geschikt. De praktijk laat zien dat zo gauw er algemene voorzieningen beschikbaar zijn, dit vaak heel sturend wordt toegepast. Soms wordt verandering in beleid zelfs al doorgevoerd, voordat er geschikte voorzieningen zijn.

Om gelijkwaardig en volwaardig mee te kunnen doen is inclusief beleid van belang. Zowel bij het maken van beleid als de uitvoering moet goed onderzocht wordt wat de gevolgen zijn voor iedereen. Hoe gaat het er uit zien, wat is er nodig? Bewustwording over inclusie is daarom in alle lagen van de gemeente, beginnend bij het college, van belang. Er kan pas inclusief beleid gemaakt worden, als er met een inclusieve bril naar wordt gekeken. Wij pleiten er voor dat geïnvesteerd wordt in training hiervoor.
Ervaringsdeskundigheid moet op alle domeinen (beleid en praktijk) worden geborgd. Maar dan moet het wel meerwaarde hebben en niet alleen een vinkje zetten zijn in de participatielijst.

In de raadsbrief wordt de toegang tot de zorg en de beleidsregels Wmo al genoemd als stappen die zijn gezet. Signalen die wij krijgen is dat de regels als te beperkend worden ervaren (mobiliteit) of dat er teveel op wordt gestuurd (hulp bij huishouden, begeleiding). Bij de evaluatie hiervan vinden wij dat ook gekeken moet worden welke consequenties het heeft voor het eigen leven leiden, wat is bijvoorbeeld het gevolg voor de energie die je nodig hebt om te participeren op sociaal en maatschappelijk gebied?

Samenvattend willen we stellen dat bij de visie en de uitvoeringsprogramma's goed gekeken wordt naar de uitgangspunten van het VN-verdrag Handicap. Dit geldt ook voor de evaluatie van beleid en

praktijk. Wat draagt bij aan meer gelijkwaardigheid en inclusie, wat stelt iemand op achterstand of sluit iemand zelfs uit?

Met vriendelijke groet,

Marjolein van den Broek
Voorzitter Arnhems platform chronisch zieken (Apcg)